Ministerie van Financiën

TER ADVISERING
Aan
de [redacted]

Bestuursondersteuning & Advies

Inlichtingen
[redacted]

T 06[redacted]
[redacted]@minfin.nl
www.minfin.nl

Datum
12 juni 2019

Notitienummer

Auteur
[redacted]

Van

Kopie aan

notitie

Geannoteerde agenda SGO 12 juni 2019

groen	= instemmen
geel	= instemmen, maar met kanttekeningen/opmerkingen
rood	= niet instemmen / niet instemmen, tenzij
blauw	= eigen onderwerpen/stukken Financiën
grijs	= geen opmerkingen

---

1. Opening en mededelingen

Geen opmerkingen

2. Verslag SGO 5 juni 2019

- In het SGO van 5 juni is afgesproken dat SG's binnen hun eigen organisatie nagaan of de besproken redeneerlijn t.a.v. de invulling van de motie Van Nispen/ Groothuizen over transparantie van wetenschappelijk onderzoek, uitvoerbaar is voor betrokken (rijkskennis)instellingen.
- Wij hebben de redeneerlijn binnen Financiën voorgelegd aan de ADR [redacted]. Zij hebben aangegeven zich in de redeneerlijn te kunnen vinden.
- De redeneerlijn houdt in dat er onderscheid gemaakt kan worden tussen:
    1. Rijkskennisinstellingen: Instellingen die onafhankelijke wetenschappelijk onderzoek doen. Hier ziet de motie op. Het is van belang dat goede documentatie onderdeel is van de kwaliteitseisen in de uitvoering van onafhankelijk onderzoek.
    2. Andere (toezichthoudende) instellingen met een wettelijke taak, zoals Algemene Rekenkamer. Bij deze instellingen wordt hoor en wederhoor toegepast bij het opstellen van rapporten.
- De ADR valt – zo geven zij zelf aan - in de 2e categorie. Dit valt buiten de reikwijdte van de motie. De ADR kent eigen protocollen hoe omgegaan wordt met ambtelijke opmerkingen over/reacties op (concept)rapportages.

3. Interdepartementale afstemming

a. RMR en MR vrijdag 14 juni 2019

RMR

1. Brief aan de Tweede Kamer inzake Nederlandse inzet G20-top (Osaka 28 en 29 juni 2019) (min BZ)

   Geen opmerkingen

2. Benoemingen

   a. Voordracht benoeming lid van de Raad voor de Rechtshandhaving (min JenV)

   Met inachtneming van de artikelen 5 e.v. van de Rijkswet Raad voor de rechtshandhaving draagt de minister van Justitie van Curaçao [redacted] voor als lid van de Raad.

   b. Voordracht voor benoemingen van plaatsvervangend leden in het Gemeenschappelijk Hof van Justitie voor bestuursrechtzaken (min RB)

   - [redacted] van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State);
   - [redacted] staatsraad bij de Raad van State.

   c. Voordracht voor benoeming lid van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie, met standplaats Curaçao (min RB)

   De President van het Hof beveelt in haar brief van 16 april 2019 [redacted] tot lid van het Gemeenschappelijk Hof van Justitie, met standplaats Curaçao

3. Lening Europese investeringsbank (EIB) aan Sint Maarten ten behoeve van herstel Princess Juliana international airport (stas BZK)
   Geannoteerd door IRF

   - De minister wordt geadviseerd in te stemmen met de onderhandse geldlening van de Europese Investeringsbank (EIB) van USD 50 mln. aan de overheid van Sint Maarten voor het herstel van Princess Juliana International Airport (PJIA). De EIB is bereid om USD 50 van de in totaal USD 101 mln. die benodigd is voor het herstel van de luchthaven indirect aan PJIA te lenen. De overige USD 51 mln. wordt gefinancierd vanuit het wederopbouwfonds bij de Wereldbank als onderdeel van de tweede tranche. Het bestedingsplan voor deze tweede tranche is in oktober 2018 door de IRF goedgekeurd.
   - Op grond van de Rft kan enkel een onderhandse lening worden verstrekt na advies van het Cft. Om vertraging bij het herstel van de luchthaven en daarmee het herstel van de economie te voorkomen, wordt de RMR gevraagd reeds in te stemmen met de EIB lening, onder voorwaarde van een positief advies van het Cft. Aan het definitieve Cft-advies wordt nog gewerkt maar BZK heeft herhaaldelijk gemeld dat het Cft informeel heeft laten weten positief tegenover de EIB-lening te staan.
   - De EIB-lening is een gunstige lening vanwege de extra diensten die zij zal leveren en de mogelijkheid tot cofinanciering met het wederopbouwfonds.

- Er is reeds een overbruggingskrediet van 15 mln. verstrekt voor de luchthaven voor de periode tot middelen uit het wederopbouwfonds worden vrijgegeven omdat de financiële positie van de luchthaven dusdanig slecht is. Het overbruggingskrediet is niet aanvullend op de gereserveerde USD 101 mln., maar wordt in mindering gebracht op de uit te keren USD 51 mln. uit het wederopbouwfonds.

4. Belangrijke zaken die in de Tweede en/of Eerste Kamer aan de orde zijn geweest of op korte termijn zullen komen

   Geen opmerkingen

5. Behandeling van de bij de voorzitter aangemelde onderwerpen die niet in de agenda zijn opgenomen

   a. Financiële situatie

      1. Besluit inzake het verzoek van de regering van Curaçao voortoepassing van artikel 25, eerste lid Rijkswet financieel toezicht(Rft) (stas BZK)

         NB

      2. Besluit tot het geven van een aanwijzing aan het bestuur van Curaçao tot aanpassing van de begroting 2019 (stas BZK)

         NB

MR

2. Notulen

   Geen opmerkingen

3. Hamerstukken

   a. Wijziging van het besluit loonbegrip vergoeding aanzegtermijn en transitievergoeding (min SZW)

      Geen opmerkingen

4. Buitenlands beleid

   a. Herbenoeming lid Europese Rekenkamer (min BZ)

   b. Conclusies van de coördinatiecommissie d.d. 11 juni 2019, nr.24 (min BZ)

      Geen opmerkingen

   c. Buitenlands beleid en internationale missies

      Geen opmerkingen

5. EU-implementatie

a. Wijziging van het besluit handel in emissierechten in verband met de handel in emissierechten voor de periode 2021-2030 (min EZK)
Geannoteerd door IRF

- Dit wijzigingsvoorstel van het Besluit handel in emissierechten dient ter implementatie van de gewijzigde ETS-Richtlijn voor de periode 2021-2030. Het gaat om een beperkt aantal wijzigingen in het Besluit, waarbij de vrijstellingsmogelijkheid van het ETS voor zeer kleine emittenten de belangrijkste is.
- Dit stuk is ambtelijk goed afgestemd en in de ACKE van 7 mei jl. besproken. FIN heeft ingestemd met doorgeleiding van het stuk zonder opmerkingen of voorbehouden.
- Voor behandeling in de MR van 14 juni wordt er geen notitie voor de minister opgesteld. FIN is akkoord met het stuk.

b. Wijziging van de wet implementatie EU-richtlijnen energie-efficiëntie(uitvoering van verordening (EU) 2017/1369 inzake energie-etikettering van energiegerelateerde producten) (min EZK)
Geannoteerd door IRF

- Dit betreft een wijziging van de wet Implementatie EU-richtlijnen energie-efficiëntie. Deze wet is de nationale uitwerking van de EU Verordening tot vaststelling van een kader voor energie-etikettering (2017). Deze wetswijziging regelt dat deze onderdelen van de verordening, waaronder de handhaving, uitgevoerd kunnen worden in lijn met de voorschriften van de verordening. In de praktijk betekent het dat NVWA naast strafrechtelijke handhaving ook bestuursrechtelijk kan handhaven en bestuurlijke boetes kan uitvaardigen. Hiervan wordt een grotere effectiviteit en doeltreffendheid verwacht.
- Dit stuk is ambtelijk goed afgestemd en in de CFEZIL van 21 mei jl. besproken. FIN heeft ingestemd met doorgeleiding van het stuk zonder opmerkingen of voorbehouden. Dit stuk is direct naar de MR doorgeleid.
- Voor behandeling in de MR van 14 juni wordt er geen notitie voor de minister opgesteld. FIN is akkoord met het stuk.

6. Voorstel van wet tot wijziging van onder andere de wet op het voortgezet onderwijs, de wet educatie en beroepsonderwijs en de leerplichtwet in 1969 in verband met de versterking van het beroepsonderwijs, door het wettelijk mogelijk maken van doorlopende leerroutes vmbo-mbo (sterk beroepsonderwijs) (min OCW)

Geen opmerkingen

7. Bodemdaling – *aangehouden tot de volgende vergadering*

a. Brief aan de Tweede Kamer inzake rijksbrede inzet op bodemdaling (min IenW)

Geen opmerkingen

b. Kabinetsreactie initiatiefnota 'Droge voeten' van de leden De Groot en Bromet (min IenW)

Geen opmerkingen

c. Kabinetsreactie initiatiefnota 'Veen red je niet alleen' van de leden Bromet van GL en De Groot van D66 (min IenW)

Geen opmerkingen

8. Nader rapport inzake het ontwerp van het besluit tot wijziging van het besluit personenvervoer 2000 in verband met de vereenvoudiging van de taxiregelgeving en enkele meer technische aanpassingen aan een aantal regels over aanbesteding in het openbaar vervoer en daarmee vergelijkbare vervoersvormen (stas IenW)

Geen opmerkingen

9. Voortgangsbrief gevaarlijke stoffen (stas SZW)

Geen opmerkingen

10. Instelling van de commissie vergemakkelijking schadeafhandeling beroepsziekten (stas SZW)

Geen opmerkingen

11. Kabinetsreactie op het rapport 'Evaluatie subsidies' van het ministerie van VWS (min VWS)
Geannoteerd door IRF

- In de evaluatie is o.a. bezien hoe VWS de ex ante beleidsafweging maakt om het subsidie-instrument in te zetten. In de praktijk blijkt het belangrijkste criterium om het subsidie-instrument te hanteren de mate waarin het ministerie zichzelf verantwoordelijkheid toeschrijft op het betreffende onderwerp. Bij gedeelde verantwoordelijkheid voor een onderwerp (tussen ministerie en veld) wordt vaak het subsidie-instrument ingezet.
- Daarnaast is gekeken hoe VWS indicatoren voor doeltreffendheid en doelmatigheid van een subsidie(regeling) kiest en de bijbehorende informatievoorziening borgt om de effectiviteit van de subsidie tussentijds en ex-post te kunnen evalueren. Het blijkt dat indicatoren beperkt in kaart worden gebracht en dit wordt over het algemeen als moeilijk ervaren. Deze constatering stond ook als bevinding in het in 2017 verschenen rapport van het IBO subsidies.
- In de kabinetsreactie neemt VWS alle aanbevelingen uit de evaluatie over. De belangrijkste twee aanbevelingen betreffen:
    - Maak een analyse van de financieringsvraagstukken voor het bekostigen van (directe en indirecte zorg). Hiervoor wordt op korte termijn binnen het ministerie van VWS een (intern) traject opgestart. VWS heeft toegezegd dat FIN hierbij wordt betrokken.
    - Verstevig het subsidieproces aan de hand van de implementatie van een 'werkdocument subsidies'. Op basis van deze aanbeveling worden bestaande procesbeschrijvingen geactualiseerd en toegankelijk gemaakt, onder meer via het intranet van VWS.
- Er zijn geen budgettaire consequenties van deze kabinetsreactie.

12. Brief aan de Tweede Kamer over loterijstelsel (min RB)
Geannoteerd door Financieringen

- De Kamerbrief Loterijstelsel schetst de contouren waarlangs het loterijstelsel wordt gemoderniseerd. Er worden nog geen expliciete beleidskeuzes gemaakt, omdat het ministerie van JenV momenteel een aantal onderzoeken laat uitvoeren. De voorliggende brief is dan ook een 'tussenproduct', die de grote lijnen uitzet. De brief wordt mede namens de staatssecretaris van Financiën verzonden.
- De contouren zijn:
  1. Het borgen van het maatschappelijk karakter van loterijen
  2. Het creëren van een attractief aanbod voor consumenten
  3. Het aanbrengen van een helder onderscheid tussen risicovolle en risicoarme kansspelen
  4. Het waarborgen van een gelijk speelveld in de loterijmarkt daar waar sprake is van eenzelfde markt
- Eventueel kunt u inbrengen dat beleidskeuzes pas beredeneerd kunnen worden gemaakt als de uitkomsten van de lopende onderzoeken helder zijn. Interdepartementaal wordt eraan gewerkt voor het einde van het jaar beleidskeuzes voor te bereiden.

13. Visie toekomst publieke omroepbestel: waarde voor het publiek (min BVOM)
    Geannoteerd door IRF

- De visiebrief over de toekomst publieke omroepstelsel is niet afgestemd met FIN (ook niet met andere departementen). MBVOM heeft een 'politieke route' gekozen. Wij hebben de brief vorige week ontvangen.
- Wij zijn niet tevreden met deze brief. Er is onduidelijkheid over de dekking en er zijn volgens ons nog een aantal toekomstige financiële risico's.
- In het BVM is opgenomen dat onder de voorwaarde van instemming van deze visiebrief door de MR eenmalig 40 mln. beschikbaar komt voor de Landelijke Publieke Omroep (LPO) in 2020. **Het voorstel in de brief gaat uit van een structurele bijdrage van 40 mln. en incidenteel 15 mln**. Het is onduidelijk hoe OCW dit gaat dekken; zij geven aan dat MBVOM dit binnen de coalitie heeft "geregeld", lees generaal. Mocht er inderdaad politiek zijn afgesproken dat er 40 mln. struc. beschikbaar komt, dan moet dit nog steeds worden ingepast. Het beroep op de ruimte onder het uitgavenplafond na BVM loopt inmiddels flink op.
- Zolang er geen zorgvuldig besluitvormingsproces wordt doorlopen en de financiële dekking ontbreekt, is de mediavisiebrief nog niet rijp voor besluitvorming in de MR 14/6. Er is vandaag een terstond notitie naar onze minister gegaan met de vraag of hij ermee eens is dat deze brief nog niet rijp is voor besluitvorming in de MR.
- Wij hebben met OCW nog contact gehad over de inhoud van deze brief. De reactie van OCW op onze vragen was nog onvolledig en ook inhoudelijk nog onvoldoende. Vanmiddag is er nog een technisch overleg bij OCW waar zij het proces nog toelichten. Wij verwachten echter dat de brief niet wordt aangepast.
- We hebben contact met EZK gehad. Ook zij zijn niet tevreden met het proces en de inhoud van deze brief. We hebben onze bezwaren met AZ gedeeld maar weten nog niet wat hun reactie is. Iedereen vindt dit proces lastig omdat de brief (volgens OCW) alleen is afgestemd met de coalitie en geen afstemming met departementen heeft plaatsgevonden.

- Op dit moment geeft de IRF aan dat er op dit agendapunt van u geen actie nodig is.

14. Derde nota van wijziging wetsvoorstel wet toetreding zorgaanbieders (min MZ)

    Geen opmerkingen

15. Derde nota van wijziging wetsvoorstel aanpassingswet wet toetreding zorgaanbieders (min MZ)

    Geen opmerkingen

16. Conclusies onderraden en ministeriële commissies d.d. 18 juni 2019

    a. RVI

       - Samenhang Nederlandse inspanningen snelle reactiemachten en missies en operaties tot en met 2021

         Geen opmerkingen

    b. MCEV
       Geen opmerkingen

    c. MCKE
       Geen opmerkingen

17. Belangrijke zaken die in de Tweede en/of Eerste Kamer aan de orde zijn geweest of op korte termijn zullen komen

    Geen opmerkingen

18. Behandeling van de bij de voorzitter aangemelde onderwerpen die niet in de agenda zijn opgenomen

    a. Communicatiekalender

       Geen opmerkingen

    b. Brief aan de Tweede Kamer inzake verdere verlaging gaswinning
       Geannoteerd door IRF

       - Vorig jaar heeft het kabinet besloten om de gaswinning zo snel mogelijk te willen beëindigen. N.a.v. de recente beving in Westerwijtwerd heeft EZK aan partijen gevraagd aanvullende maatregelen in kaart te brengen om de gaswinning nog sneller te beëindigen.
       - Op verzoek van EZK heeft Groningen Transport Services (GTS) de afgelopen week drie aanvullende maatregelen geïdentificeerd om zo dicht mogelijk bij 12 miljard te komen:
         - Hogere inzet/productie van *stikstofinstallaties* (- 1,5 miljard Nm3);
         - Het *exportpunt Oudstatenzijl* naar Duitsland beleveren met pseudo-Groningsgas (buitenlands gas aangevuld met stikstof) i.p.v. gas uit het Groningerveld (- 0,8 miljard Nm3);
         - Het in 2020 deels vullen van de *gasopslag Norg* met pseudo-Groningengas (- 0,8 miljard Nm3).

- Deze drie maatregelen samen zorgen voor een mogelijk additionele reductie van 3,1 miljard Nm3 waarmee de gaswinning in het gasjaar 2019/2020 dan op 12,8 miljard Nm3 uit zou komen.
- U kunt aangeven dat de maatregelen wel financiële consequenties hebben:
    - Volumebesluit: 1 miljard Nm3 gas staat ongeveer gelijk aan 100 mln. inkomsten voor het Rijk. Dat betekent dat er conform de begrotingsregels ongeveer 300 - 400 mln. in 2020 moet worden ingepast onder het uitgavenplafond. Hiervoor is nog geen dekking. Als wordt ingestemd met de aanvullende maatregelen, dan dienen de kosten hiervan te worden ingepast bij de besluitvorming over de julibrief dan wel uiterlijk augustusbrief.
    - Compensatie voor Shell/Exxon (Akkoord op Hoofdlijnen): doordat er aanzienlijk minder Groningengas gewonnen zal worden, zullen de olies verzoeken om compensatie. Indien dit wordt ingewilligd, loopt dit via lagere afdrachten van gasbaten in het saldo. Voor gesprekken met de olies is mandaat van de MR noodzakelijk.
    - Investeringen van Gasunie: Gasunie zal enkele investeringen moeten doen maar hoogstwaarschijnlijk kunnen die kosten worden doorbeprijsd in de (transport)tarieven.

c. Eerste bespreking brief aan de Tweede Kamer inzake Klimaatakkoord
Geannoteerd door de IRF

- Op het moment van advisering zijn de stukken nog niet binnen, dus dit behelst een korte samenvatting.
- Het betreft de concept Kamerbrief mbt het Klimaatakkoord. Planning is om deze nu voor een eerste maal te bespreken in de MR. Huidige planning is dat deze in de MR van 21 juni of 28 juni terug komt voor definitieve bespreking en verzending naar de Kamer.
- De toon van de brief is zakelijk en technisch, zoals ook besproken in de MCKE en CO.
- Financiën is betrokken geweest bij concepten. We zullen beoordelen of onze opmerkingen zijn verwerkt in de Kamerbrief voor de MR zodra we deze hebben ontvangen.

II. Stukken, rondgezonden ter kennisneming van de raad

a. Realisatieplan visie landbouw, natuur en voedsel: Waardevol en verbonden (min LNV)

Geen opmerkingen

b. Voorportalen en Onderraden
- HCEU, 13 juni
- CDIA, 18 juni
- REA, 18 juni
- RBJ, 18 juni
- RWIZO, 18 juni
- MCKE, 18 juni

4. Rondvraag, actualiteiten en sluiting

1. Kamerbrief oplossingsrichtingen voor het CAF11-dossier
   De staatssecretaris van Financiën sprak gisteren met de betrokken ouders uit het CAF11-dossier, waarna hij de Kamerbrief met oplossingsrichtingen voor deze ouders verstuurde. In deze brief wordt erkend dat, mede ingegeven door de tijdsgeest, het handelen van Belastingdienst/Toeslagen teveel gericht op fraudebestrijding en te weinig op de menselijke aspecten is geweest. In de brief wordt ook aangegeven dat de Commissie uitvoering toeslagen onder andere kijkt naar hoe de situatie van de ouders concreet rechtgezet kan worden en dat de Commissie een appreciatie van de huidige (stringente) wetgeving geeft.

2. ECOFIN
   Op 13 en 14 juni vindt de Eurogroep en Ecofinraad plaats. De Eurogroep/Ecofin zal de volgende stukken voorbereiden voor de Eurotop van 20/21 juni:
   - **ESM:** Verwacht akkoord concept ESM-verdrag
   - **BICC:** De discussie over de financiering (wel of geen IGA) wordt mogelijk uitgesteld. Eurotop zal Commissie waarschijnlijk vragen een herzien voorstel voor een verordening te presenteren. Voortzetting van de onderhandelingen op basis van de kenmerken zonder duidelijkheid over de wijze van financiering kan voor NL kwetsbaar zijn, zeker als bijv. overige elementen nog ambigue/oningevuld zijn.
   - **EDIS, implementatie SGP, NPL en Bankenunie**

3. Terugblik G-20
   Uit de ambtelijke terugkoppeling van de G20 blijkt dat de besprekingen over het algemeen moeizaam verliepen vanwege een aantal zeer gevoelige onderwerpen op de agenda, met name handel en schuldhoudbaarheid (NB. Parallel aan de Finance Ministers meeting was er ook een Trade Ministers meeting). Een belangrijke uitkomst, die ook veel in de media werd gedeeld, is dat het OESO werkplan voor digital taxation is goedgekeurd (met verwachte consensus based solution eind 2020).

VWS en marge - Joint meeting of Health and Finance Ministers

Achtergrond
Goed om in de marge van het SGO met VWS te spreken over de Joint meeting of Health and Finance Ministers op 28 oktober as. tijdens de top in Osaka. Min FIN en VWS zijn uitgenodigd. VWS wil internationaal sturen, FIN vindt dat te laag (mede als gastland). AZ heeft het ook al aangekaart bij VWS. Ministers VWS blijken allemaal verhinderd. Wij adviseren minimaal niveau omdat er, zoals wij begrepen, veel deelname op ministerieel niveau zal zijn (17 health ministers is ons verteld). De afgevaardigde van VWS zit naast de minister in de stoel.

Advies BFB
Met de VWS de afvaardiging van VWS bespreken en vragen om minimaal iemand van niveau.

5. Thema sessie Organisatieontwikkeling Rijksdienst

Opzet
- Tijdens de thema sessie zal aan de hand van verscheidene praatplaten gesproken worden over de losse ontwikkeltrajecten van de aparte departementen.
- Hiervoor wordt het SGO over drie groepen verdeeld, waar u er een van voorzit (bestaande uit de SG's JenV, DEF en LNV).

- In deze groepjes zal elke [redacted] kort zijn/haar eigen plaat toelichten (uw spreeklijn volgt hieronder). U beschikt als onderdeel van de werkgroep over alle platen, de andere SG's kennen alleen hun eigen plaat.
- Vervolgens zal besproken worden welke overeenkomsten de SG's zien in de verschillende vernieuwingstrajecten en in hoeverre het nuttig is samen op te trekken op deze punten. Afsluitend zult u de opbrengsten van uw groepje plenair toelichten.
    - In de bijlage vindt u een overzicht van de door BZK geanalyseerde overeenkomsten tussen de departementen. Deze zijn nog abstract, het zou goed zijn om de actiepunten te concretiseren. Eerder gaf u aan te denken aan samenwerking op terreinen als hoe om te gaan met de AVG, de WOB, wervingsbeleid, ICT en/of cyber. Ook op deze vlakken opereren we als departementen vaak onafhankelijk van elkaar, terwijl hier de gezamenlijke kansen liggen.
- Tenslotte worden de uitkomsten van de verschillende groepjes plenair door de [redacted] besproken om tot twee à drie gemeenschappelijke actiepunten te komen.

Spreeklijn eigen plaat

- Bij Financiën gaan we over het geld. Niet als doel maar in dienst van een financieel gezond Nederland. Voor alle burgers en bedrijven.
- Vanwege de veranderende wereld om ons heen is het belangrijk om te weten wie we zijn, waar we naar toe gaan en wat de buitenwereld van ons mag verwachten.
- Vandaar dat we onze missie, visie en kernwaarden hebben herijkt.
- Dit is geen proces om top-down te doen. Het is van belang onze gezamenlijkheid samen te definiëren.
- Aan de hand van het Verhaal van Financiën voeren we (intern) dat gesprek en verrijken en duiden we samen wat ons bindt en waar we naar toe gaan.